

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет мистецтв

Кафедра хореографії та художньої культури

Програма випускного іспиту

«Кваліфікаційна робота з хореографії»

(хореографічна композиція)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 024 Хореографія

Освітній ступінь: Бакалавр

Освітньо-професійна програма: Хореографія

ОБГОВОРЕНО

на засіданні кафедри хореографії та художньої культури

Протокол № 1 від 26.08.2021 р.

Завідувач кафедри хореографії та художньої культури

 к.п.н., О.В. Бикова

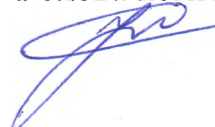
СХВАЛЕНО

Науково-методичною комісією

факультету мистецтв

Протокол №1 від 27.08.2021 р.

Голова комісії

 Король А. М.

2021-2022 навчальний рік

Програма випускного іспиту «Кваліфікаційна робота з хореографії» для студентів 4 курсу ОПП Хореографія денної форми навчання ОС Бакалавр. Умань: 2021 р. - 14 с.

Розробники: Бикова Ольга Вікторівна, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Кривохижа Анатолій Михайлович, заслужений діяч мистецтв Української РСР, професор кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рецензенти:

Ніколаї Галина Юріївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри музичного мистецтва та хореографії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського

Мартиненко Олена Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін Бердянського державного педагогічного університету.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма кваліфікаційної роботи з хореографії (хореографічної композиції) розроблена на основі ОПП Хореографія та навчального плану для студентів освітнього ступеня бакалавр денної форми навчання. Програма узагальнює теоретичну та практичну підготовку студентів освітнього ступеня бакалавр з фахових дисциплін.

Підготовка кваліфікаційної роботи з хореографії має на меті:

- систематизацію, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності дисциплін та застосування цих знань при розв'язанні конкретних завдань;

- розвиток навичок самостійної роботи, оволодіння методикою створення та опису хореографічної композиції.

Тематика кваліфікаційних робіт з хореографії (хореографічних композицій) та керівники кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри хореографії та художньої культури та на вченій раді факультету мистецтв.

Завдання випускного іспиту «Кваліфікаційна робота з хореографії» - перевірка рівня хореографічно-теоретичної, балетмейстерської, психолого-педагогічної готовності здобувачів вищої освіти до хореографічно-педагогічної діяльності у загальноосвітній школі, позашкільних навчальних закладах, хореографічних колективах, будинках культури, будинках дитячої та юнацької творчості, школах мистецтв. Екзамен передбачає захист опису хореографічної композиції, що дає можливість виявити ступінь сформованості творчих вмінь та навичок, професійних компетентностей педагогічно-балетмейстерської майстерності майбутнього вчителя хореографії.

Кваліфікаційна робота з хореографії - це творча робота студента (хореографічна композиція), яку він реалізовує самостійно та захищає опис хореографічної композиції (обґрунтування, лібрето, драматургічна побудова тощо), виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра для

встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти загальних та спеціальних компетентностей.

Програма має орієнтовний перелік літератури з дисциплін хореографічного циклу, завдання та вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться відкрито і включає обґрунтування процесу створення хореографічної композиції на основі її опису (обґрунтування, лібрето, драматургічна побудова тощо).

Не пізніше як за 7 днів до захисту випускної кваліфікаційної роботи вступна частина опису хореографічної композиції (обґрунтування вибору, лібрето, драматургічна побудова, сценарно-композиційний план, сюжетно-композиційний план) перевіряється на відсутність академічного плагіату.

Допущена до захисту кваліфікаційна робота завіряється підписом завідувача кафедри хореографії та художньої культури.

ВИМОГИ

до виконання випускної кваліфікаційної роботи
(хореографічної композиції)

Обґрунтування процесу створення хореографічної композиції на основі її опису (обґрунтування, лібрето, драматургічна побудова тощо).

Всебічний аналіз процесу створення хореографічного твору. Обґрунтування вибору теми хореографічної композиції. Аналіз особливостей драматургічної побудови хореографічного твору у відповідності до його теми та ідеї. Визначення форми хореографічного твору. Аналіз процесу підбору музичного матеріалу, хореографічної лексики, роботи з виконавцями, засобів створенню хореографічного образу композиції. Характеристика літературного першоджерела.

Наявність оригінального художнього задуму, драматургії, відповідність теми та ідеї, змісту та форми хореографічного твору. Відповідність теми хореографічної композиції та хореографічної лексики віковим особливостям танцівників. Наявність засобів розкриття художнього образу (виразність, емоційність, акторська майстерність, використання художніх прийомів

побудови хореографічного твору). Відповідність хореографічної лексики та музики.

Хореографічна композиція може бути авторською роботою, інтерпретацією авторського твору або презентувати кращі зразки світового хореографічного мистецтва.

ДОДАТОК 1

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

Факультет мистецтв

Кафедра хореографії та художньої культури

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА З ХОРЕОГРАФІЇ

освітній ступінь «Бакалавр»

хореографічна композиція

«ПОРИ РОКУ»

Виконала:

студентка 4 курсу, 46 групи
спеціальності 024 Хореографія
(шифр і назва спеціальності)

Вишнякова А.І.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник:

канд. пед. наук, О.В. Бикова

(науковий ступінь та/або вчене звання, прізвище та ініціали)

Умань - 2022

ДОДАТОК 2

Структура випускної кваліфікаційної роботи

- титульний аркуш;
- зміст;
- обґрунтування вибору;
- лібрето;
- драматургічну побудову;
- сценарно-композиційний план;
- сюжетно-композиційний план;
- опис танцю;
- опис рухів;
- костюми виконавців;
- музичне оформлення;
- список використаних джерел.

Усі структурні елементи роботи розпочинаються з нової сторінки.

Титульний аркуш роботи містить: найменування Міністерства, якому підпорядковується ЗВО (Міністерство освіти і науки України); найменування ЗВО (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини), де виконана робота; назву факультету, кафедри; прізвище, ім'я, по батькові автора; тему роботи; вид роботи відповідно до освітньо-кваліфікаційного ступеня (магістр); науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника; місто і рік виконання.

Зміст роботи повинен містити найменування та номери початкових сторінок усіх структурних частин.

В *обґрунтуванні вибору* розкриваються актуальність проблеми, особливості вибору теми хореографічної постановки.

Лібрето - це коротке викладення змісту хореографічного твору, яке написано для глядача. В лібрето викладається сюжетна лінія хореографічного твору.

Драматургічна побудова повинна відповідати сюжетній лінії хореографічного твору та містити експозицію, зав'язку, розвиток дії, кульмінацію, розв'язку.

1. Експозиція - знайомство глядачів з дійовими особами, їх характерами в розвитку дії. Костюм, оформлення, стиль і манера виконання відтворюють місце та час дії. Довгота експозиції залежить від музики та завдання, які поставив перед собою хореограф.

2. Зав'язка - початок дії. Герої знайомляться між собою. Виникає конфліктне зерно, з'являється третя сила, яка допомагає або заважає героям чи дії в цілому. Все це підкреслюється музикою, малюнком та хореографічним текстом.

3. Розвиток дії (ступені перед кульмінацією) - конфлікт, який намічався в зав'язці, приречений на напругу. Ступені розвитку дії можуть бути побудовані із декількох епізодів, кількість та тривалість їх визначається динамікою сюжету. Дійові особи виступають, взаємодіючи, доповнюючи чи протидіючи

один одному. Дії акторів та хвилювання глядача з приводу цього повинні об'єднуватись в єдиний драматичний вузол, який готує вершину розвитку дії.

4. Кульмінація - найвища точка розвитку дії, основана на сюжетній лінії та музичному вирішенні. Все це підкріплюється малюнком та емоційним хореографічним текстом.

5. Розв'язка - завершення дії. Вона може бути миттєвою, різко обриваючи дію, чи поступовою, даючи можливість глядачеві самому додумати. Розв'язка - підсумок твору, тобто всього того, що відбувалося на сцені.

Сценарно-композиційний план включає тему, ідею, жанр, форму та конфлікт хореографічного твору.

Сюжетно-композиційний план включає розподіл музичного матеріалу по тактам згідно драматургічної побудови хореографічного твору.

Опис танцю включає графічний опис композиції в просторі з використанням умовних позначень та словесний опис танцювальної лексики та комбінацій, напрямку руху танцівників, малюнків танцю тощо.

В *описі рухів* деталізується методика виконання кожної лексичної танцювальної одиниці згідно музичного розміру.

В *музичному оформленні* вказується опис назви музичної композиції та прізвище автора музики.

В кваліфікаційній роботі розміщуються *фото костюмів виконавців*

Список використаних джерел містить найменування та вихідні дані всіх використаних дослідником науково-методичних праць (монографій, наукових статей, наукових збірників, посібників, підручників. Описів хореографічних композицій), публіцистичних, періодичних і архівних джерел.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Колногузенко Б.М., Макарова І. І. Сучасний танець та методика його викладання. Харків, 2015. 137 с.
2. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії Х.: ХДАК, 2009. 140 с.
3. Колногузенко Б.М. Мистецтво балетмейстера Х.: ХДАК, 2007. 85 с.
4. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. Кропивницький, 2018. 118 с.

Допоміжна

1. Андрощук Л. М. Створення образу України в хореографічному творі «Туга за Україною» на основі архетипа жінки в творчості Тараса Шевченка. *Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту* : навчально-методичний посібник / упорядник О. А. Плахотнюк. Львів : СПОЛОМ, 2018. Ч. II. С. 236-243.
2. Андрощук Л. М. Ансамбль: танці з репертуару народного аматорського ансамблю сучасного танцю «Візаві»: навч.-метод. посібник / Уклад. Л. М. Андрощук, І. С. Грошовик. Умань : ФОП Жовтий О. О, 2018. 243 с.
3. Андрощук Л.М. Хореографічна вистава «Чотири стихії»: навч.-метод. посібник / уклад. Л.М. Андрощук, О.В. Бикова, І.С. Грошовик [та ін.]. Умань : ФОП Жовтий О. О, 2016. 120 с.
4. Бежар М. Мгновение в жизни другого. М.: В/О Союзтеатр, 1989. 287 с.
5. Блок Л.Д. Классический танец: история и современность. М.: Искусство, 2009. 380 с.
6. Вистава «Колесо Фортуни»: навчально-методичний посібник / Л. М. Андрощук, О. В. Бикова, І. С. Грошовик та ін. Умань : Видавничо- поліграфічний центр «Візаві», 2018. 332 с.
7. Все о балете: словарь-справочник / [сост. Суриц Е.Я.]. М. - Л.: Музыка, 1966. 453 с.

8. Дункан А. Танец будущего. Моя жизнь; Шнейдер И. Встречи с Есениным: Воспоминания. К.: Мистецтво, 1989. 349 с.:ил.

9. Куценко С. В. Виховний потенціал українського народного танцю : навч.-метод. посібник з дисципліни «Теорія і методика українського народного танцю» / упор. С. В. Куценко. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. 180 с.

10. Куценко С. В. Теорія і методика народно-сценічного танцю : навч.-метод. посібник / упор. : С. В. Куценко. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. 438 с.

11. Никитин В.Ю. Особенности художественно-творческого мышления балетмейстера в современной хореографии: постановочная работа и композиция современного танца: Метод. пособие для студ. хореографических отделений ВУЗов культуры и искусства. М.: МГУКИ, 2005. 184 с.: ил.

12. Никитин В.Ю., Шварц И.К. Композиция и постановка современного танца: Учебно-методическое пособие. М.: МГУКИ, 2007. 164 с.

13. Никитин В.Ю. Инновационный подход к профессиональному обучению балетмейстеров современного танца: Монография. М.: МГУКИ, 2006. 264 с.: ил.

14. Полятков С.С. Основы современного танца. Ростов-н-Д: Феникс, 2005. 80 с.

15. Розгорнута хореографічна форма. Навчально-методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера» (на матеріалі творчого проекту «Право на життя: хореографія проти наркоманії та алкоголізму»)/ уклад. Андрощук Л.М. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2015. 229 с.

16. Трускиновская Д. Сто великих мастеров балета. М.: Вече, 2010. 431 с.

17. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях. - К.: Інтеграл, 1992. 224 с.

18. Худеков С.Н. Иллюстрированная история танца. М.: Зксмо, 2009. 288 с.

19. Хореографічна вистава «Казковий світ Василя Сухомлинського» : навчально-методичний посібник / уклад. Л. М. Андрощук, О. В. Бикова, І. С. Грошовик та ін. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2018. 270 с.
20. Колногузенко Б.М. Сольний танец. Х.: ХГАК, 2006. 28 с.
21. Колногузенко Б.М. Хореографічна сюїта: методичні матеріали з курсу «Мистецтво балетмейстера». Х.: ХДАК, 2007. 106 с.
22. Сучасне хореографічне мистецтво: підгрунття тенденції, перспективи розвитку: навч.-метод. посібник / Уклад. Л.М. Андрощук, Т. Благова, О. Плахотнюк та ін. Львів :СПОЛОМ, 2016. 240 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90-100 балів А (відмінно) - опис хореографічної композиції демонструє глибоке розуміння і усвідомлення студентом обраної теми; студент володіє системою художньо-естетичних знань; має високорозвинене творче мислення; під час аналізу хореографічного твору робить самостійні висновки, аргументує власні оцінки, наводить приклади на їх підтвердження; вільно користується спеціальною термінологією відповідно до програмних вимог; наводить приклади застосування знань та умінь у практичній хореографічній діяльності; характеризується оригінальністю, що дає змогу студентові встановлювати і широко використовувати асоціативні зв'язки, здійснювати порівняння в загальному естетичному та світоглядному контексті. Виступ чіткий, логічно побудований, свідчить про глибокі системні знання з фахових дисциплін.

82-89 балів В (добре) - опис хореографічної композиції демонструє глибоке розуміння і усвідомлення студентом обраної теми; має добре розвинуте творче мислення; під час аналізу хореографічного твору аргументує висновки, власні оцінки й твердження, ілюструє їх прикладами; широко користується спеціальною термінологією відповідно до програмних вимог; наводить приклади творчого застосування тематичного матеріалу у практичній хореографічній діяльності. У хореографічній композиції та її описі допущені незначні помилки, що свідчить про деякі прогалини з теорії. Допущені помилки може проаналізувати та виправити самостійно.

74-81 балів С (добре) - опис хореографічної композиції демонструє добре розуміння і усвідомлення студентом обраної теми; має добре розвинуте творче мислення; під час аналізу хореографічного твору аргументує висновки, власні оцінки й твердження, ілюструє їх прикладами; широко користується спеціальною термінологією відповідно до програмних вимог; наводить приклади творчого застосування тематичного матеріалу у практичній хореографічній діяльності; характеризується елементами світоглядних уявлень,

використання нестандартних асоціативних зв'язків, порівнянь творів різних видів мистецтв (за аналогією, контрастом) та відповідних життєвих явищ. Студент володіє програмним матеріалом, але не завжди орієнтується в питаннях, що потребують самостійного мислення. Допускає невеликі помилки, але може їх виправити самостійно.

64-73 бали ^ (задовільно) - опис хореографічної композиції демонструє недостатнє розуміння і усвідомлення студентом обраної теми; демонструє небагатий словниково-термінологічний запас у процесі аналізу хореографічних творів, правильно застосовує окремі поняття і терміни; з допомогою викладача наводить приклади використання тематичного матеріалу у практичній діяльності, але без переносу в змінені ситуації; творче мислення розвинене слабо (на рівні сукупності суджень із використанням окремих пояснень). У відповідях на деякі запитання допущені значні помилки, що свідчить про недостатність знань з фахових дисциплін.

60-63 балів E (задовільно) - опис хореографічної композиції демонструє недостатнє розуміння і усвідомлення студентом обраної теми; демонструє небагатий словниково-термінологічний запас у процесі аналізу хореографічного твору; з допомогою викладача наводить приклади використання тематичного матеріалу у практичній діяльності, але без переносу в змінені ситуації; творче мислення розвинене слабо (на рівні сукупності суджень із використанням окремих пояснень). Студент має слабкі знання та не демонструє вміння на низькому рівні. Відсутнє творче мислення

35-59 балів PX (незадовільно з можливістю повторного складання) - опис хореографічної композиції демонструє нерозуміння і неусвідомлення студентом обраної теми. Відповідь його неправильна, недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити деякі висновки. Виявляє низький рівень знань з фахових дисциплін, не може давати логічні відповіді на запитання екзаменаторів.

1-34 балів Р (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) - студент має фрагментарні знання, опис хореографічної композиції не відповідає вимогам щодо кваліфікаційної роботи. Не володіє термінологією, не може давати логічні відповіді на запитання екзаменаторів.